

Pri hodnotení vplyvu Programu rozvoja vidieka na populáciu orla krikľavého, boli porovnávané nasledujúce parametre:

- 1) ročná populačná hustota – podiel ročného využitia rozsiahlo využívaných poľnohospodárskych oblastí (LIZ_EXTENS);
- 2) priemerný podiel extenzívne užívaných poľnohospodárskych oblastí – priemerná hniezdna hustota, priemerná hniezdna úspešnosť;
- 3) podiel poľnohospodársky využívanej pôdy – hniezdna hustota.

Zjavná korelácia medzi ročnou hniezdnou hustotou a ročným podielom LIZ_EXTENS mohli byť stanovené iba v dvoch z výskumných plôch. Jasná korelácia medzi priemernou hniezdnou hustotou a priemerným podielom LIZ_EXTENS mohli byť stanovené vo všetkých plochách: čím väčší je podiel LIZ_EXTENS v skúmanej ploche, tým vyššia je hniezdna hustota.

Bola nájdená ďalšia korelácia: v oblastiach s vysokou hniezdnou hustotou bola hniezdna úspešnosť nižšia. To vysvetľuje, prečo hniezdna úspešnosť (vyjadrená juv / prítomný pár) je nižšia v skúmaných plochách s vysokým podielom LIZ_EXTENS. Avšak, časti populácie s vyššou hniezdnou hustotou produkujú viac mladých orlov vo vzťahu k rozlohe (juv./100 km²). Žiadna korelácia nebola nájdená medzi hniezdnou hustotou a podielom poľnohospodársky využívanej plochy vo všeobecnosti.

Uģis Bergmanis, Joint Stock Company "Latvia's State Forests". E-mail: u.bergmanis@lvm.lv.

Pēteris Lakovskis, Latvian State Institute of Agrarian Economics. E-mail: peteris.lakovskis@lvaeci.lv.

Current status of the lesser spotted eagle in Ukraine

Súčasný stav populácie orla krikľavého na Ukrajine

Sergey DOMASHEVSKYY, Maxim GAVRILYUK, Yuri MILOBOG & Vitaliy VETROV

The lesser spotted eagle (*Aquila pomarina*) is classified overall as a rare species in the Red Book of Ukraine (2009). It is a breeding and migratory bird. The main breeding population of the species inhabits the forest zone of Ukraine with the highest concentrations of birds in its western and central parts. In eastern Ukraine, this species is rare. The birds nest in the Russian border areas (Kharkiv region). Fewer birds inhabit the forest-steppe zone, and only solitary pairs nest in the northern part of the steppe zone. This species is common in the Carpathian Mts where the birds rise to an altitude of 700 m above sea level. The lesser spotted eagle breeding population in Ukraine numbers 1,100–1,300 pairs.

Powerful flyways pass through the territory of Ukraine (through the Crimean Peninsula in the south, Khmelnytsky Region in the west and Odessa Region in the south).

The main threats are melioration, degradation of hunting areas as the result of changes in the structure of agriculture, the destruction of old forest areas (including illegal logging), destruction of the birds' hunting grounds, and illegal shooting of the birds on migration routes and in breeding habitats. Cases of poisoning and deaths of birds on electricity lines are not known.

As of 2014 a fragmentary monitoring of the population of the lesser spotted eagle species is being conducted in Ukraine. To make protection of birds in Ukraine more effective it is necessary to create buffer zones around nests, set up large-scale monitoring in the breeding period, and improve agricultural management and ecological education.

Orl krikľavý (*Aquila pomarina*) je klasifikovaný ako vzácny druh v Červenej knihe Ukrajiny (2009). Je hniezdiaci a migrujúci druh. Hlavná časť hniezdnej populácie druhu obýva lesné pásmo Ukrajiny s najvyššími koncentraciami orlov vo svojich západných a centrálnych častiach. Na východe Ukrajiny je tento druh vzácny. Orly hniezdia v ruských pohraničných oblastiach (Charkovský región). Menej obývajú lesostepné zóny, a len solitérne páry hniezdia v severnej časti stepnej zóny. Tento druh je bežný v Karpatoch, kde orly vystupujú do nadmorskej výšky 700 m. Populácia orla krikľavého na Ukrajine sa odhaduje na 1100 – 1300 párov.

Významné migračné trasy vedú cez územie Ukrajiny (cez Krymský polostrov na juhu, Khmelnytskyi región na západe a pri Odese na juhu).

Medzi hlavné hrozby patria meliorácie, degradácia lovísk v dôsledku zmien v štruktúre poľnohospodárstva, ničenie starých lesných oblastí (vrátane nelegálnej ťažby dreva), ničenie lovísk, a nezákonný odstrel orlov krikľavých na migračných trasách a na hniezdiskach. Prípady otráv a úmrtí orlov na elektrických vedeniach nie sú známe.

K roku 2014 sa vykonáva na Ukrajine len čiastkový monitoring populácie orla krikľavého. K zlepšeniu a efektívnejšej ochrane orlov na Ukrajine je nutné vytvoriť ochranné zóny okolo hniezd, nastaviť veľkoplošný monitoring v hniezdnom období a zlepšiť poľnohospodárske využívanie pôdy a ekologickú výchovu.

Sergey Domashevskyy, Maxim Gavrilyuk, Yuri Milobog & Vitaliy Vetrov, Ukrainian Birds of Prey Research Centre. E-mail: domashevskyy@gmail.com, gavrilyuk.m@gmail.com, fauna_ua@mail.ru, vetrov.vit@gmail.com.

Improvement of the breeding and feeding habitats for the lesser spotted eagle (*Aquila pomarina*), as well as for the corn crane (*Crex crex*) and the aquatic warbler (*Acrocephalus paludicola*) in the “Schorfheide-Chorin” SPA

Zlepšenie hniezdného a potravného prostredia pre orla krikľavého (*Aquila pomarina*), tiež pre chrapkáča poľného (*Crex crex*) a trsteniarika vodného (*Acrocephalus paludicola*) v Chránenom vtáčom území "Schorfheide-Chorin"

Ulrike GARBE

This project is designed to help stop the negative trend in the population of lesser spotted eagles and corn crakes and make a contribution to the recovery of the endangered aquatic warbler population in Germany. Further endangered bird species will also profit from the planned measures, such as the black stork and the spotted crane.

The measures in the project are aimed above all at improving and safeguarding the habitats of these species, whereby the focus is on the lesser spotted eagle. This species has very complex requirements for its habitat and is acutely endangered. Nine breeding territories are known of within the project area, two of which are currently occupied.

Within the project there are the following four main target areas:

- 1) Forest reserve (breeding ground) for lesser spotted eagles.
- 2) Feeding habitats closer together for the lesser spotted eagle.
- 3) Extended feeding habitat for the lesser spotted eagle / breeding habitat for the corn crane / potential breeding habitat for the aquatic warbler.
- 4) Extended feeding habitat for the lesser spotted eagle / feeding habitat for the corn crane.

Tento projekt je navrhnutý tak, aby pomohol zastaviť negatívny trend populácie orla krikľavého a chrapkáča poľného a prispieť k obnove ohrozenej populácie trsteniarika vodného v Nemecku. Ďalšie ohrozené druhy vtákov budú tiež profitovať z plánovaných opatrení ako je napríklad bocian čierny a chriašť bodkovaný.

Opatrenia v rámci projektu sú zamerané predovšetkým na zlepšenie a ochranu biotopov týchto druhov, pričom dôraz je kladený na orla krikľavého. Tento druh má veľmi komplexné požiadavky na hniezdné prostredie a je akútne ohrozený. Deväť hniezdných teritórií je známych v rámci projektového územia, z ktorých dve sú v súčasnosti obsadené.

V rámci projektu sú nasledujúce štyri hlavné cieľové oblasti:

- 1) Lesné prostredie (hniezdiská) pre orlov krikľavých.
- 2) Potravné prostredie bližšie k sebe pre orlov krikľavých.
- 3) Širšie potravné prostredie pre orlov krikľavých / hniezdné prostredie pre chrapkáča poľného / potenciálne hniezdné prostredie pre trsteniarika vodného.
- 4) Širšie potravné prostredie pre orlov krikľavých / potravné prostredie pre chrapkáča poľného.

Ulrike Garbe, Landesamt für Umwelt, Gesundheit und Verbraucherschutz, Biosphärenreservat Schorfheide Chorin, LIFE 10/Nat/De/012, Hoher Steinweg 5/6, 16278 Angermünde, Germany. E-mail: ulrike.garbe@lugv.brandenburg.de.
